Honpolgárok! A hadsereg veletek volt és veletek lesz! Testvéri egységben segítsük!

SZABADSÁG

A DEMOKRATIKUS KÖZVÉLEMÉNY NAPILAPJA

I. ÉVFOLYAM.
3. SZÁM.
1989. DECEMBER 25.
HÉTFŐ
4 OLDAL ÁRA 50 BANI

A Nemzetmentő Front Tanácsának közleménye

A Ceaușescu klikk gyűlöletes diktatúrájának bukása még egy lappal kiegészítette a román nép által megszenvedett évek véres krónikáját. A zsarnokhoz hű deklasszált és felelőtlen elemek megpróbálták folytatni a régi rezsim terrorista praktikáját, provokációhoz, a polgári lakosság elleni támadáshoz folyamodva, különbségtétel nélkül gyilkolva fegyvertelen embereket, közintézményeket, iparvállalatokat, katonai objektumokat, kereskedelmi egységeket, kórházakat és lakásokat támadva meg.

A román nép még egyszer tanúbizonyságot tett óriási morális erejéről, amit felszabadító akarata tett szabaddá.

A hadsereg teljesítette kötelességét, akárcsak a belügyminisztérium alkalmazottainak nagy része is.

A forradalom győzött.

A helyzet teljes helyreállításáért és azért, hogy szabad társadalmunkban biztosítsuk a normális élethez oly szükséges nyugalmat, a Nemzetmentő Front Tanácsa a következő rendkívüli, a jelen pillanatban kényszerítően szükséges intézkedések elfogadását határozta el:

1. A tűz teljes és azonnali beszüntetését az ország egész területén. Bárki megsérti ezt a rendelkezést, a román nép elleni bűntettben válik vétkessé és a leggyorsabb és könyörtelen büntetéssel sújtható. Ne folyjon többé egy csepp vér sem.

Ugyanakkor bármilyen vandálcselekmény és pusztítás, valamint a személyes bosszúk törvényen kívül állnak, foltot ejtve forradalmunk nemességén.

A diktátornak és volt lakályainak a történelemmel és a törvényekkel szembeni bűnösségét a törvényszékek fogják megállapítani, amelyek a legnagyobb szigorúsággal fogják kiszabni az ország elpusztításáért járó büntetéseket.

2. A fegyvereket egyedül a hadsereg, a nép érdekeinek határozott védelmezője tartja kezében. Mindazoknak, akik ezekben a napokban, a körülményektől függetlenül, fegyverek és lőszerek birtokába jutottak, legkésőbb december 25-én, hétfőn 17 óráig le kell adniuk azokat. Akik nem vetik alá magukat ezeknek az előírásoknak, a legalitás súlyos megsértésének bűnét követik el s a legszigorúbb büntetésben részesülnek.

3. A Belügyminisztérium egységei a Honvédelmi Minisztériumba integrálódnak, amely átveszi az ország valamennyi csapata és harci eszköze fölötti kizárólagos parancsnokságot.

A Milícia szervei és a tűzoltók megtartják valamennyi sajátos hatáskörüket, s azt a leghatározottabban kell gyakorolniuk.

4. A vezetőségek és az összes dolgozók biztosítani hivatottak a gazdasági, kereskedelmi, egészségügyi, oktatási, tudományos és kulturális egységek védelmét. A román társadalomnak normálisan kell működnie valamennyiünk áldozatkész hozzájárulása révén.

Ugyanakkor felhívást intézünk valamennyi honpolgárhoz, támogassa a rendfenntartó erőket a nagykövetségek helyiségei integritásának és a diplomaták immunitásának biztosításában.

5. A demokrácia új struktúráinak szervei sürgősen meg kell hogy kezdjék az ország helyreállításának tevékenységét, határozottan megalakulva és azonnal alárendelve magukat a tanácsnak, elfogadva vele együtt az újjáépítés első szakaszához elengedhetetlenül szükséges politikai, társadalmi, adminisztratív és gazdasági intézkedéseket.

Kívánjuk, hogy az első szabad újesztendő hozza meg Romániában, a felszabadulás örömével együtt a csendet és a nyugalmat, amely lehetővé teszi, hogy vállaljuk a méltóságát érvényre juttató nép valamennyi felelősségét.

Az országos konszenzus, az ország alkotó erőinek, bármilyen nemzetiségű összes társadalmi kategóriáinak együttmunkálkodása létfeltétele és gaarnciája annak, hogy megvalósulnak a romániai forradalmi folyamat alapvető célkitűzései.

★

Miután VIRGIL MĂGUREANU felolvasta a Nemzetmentő Front Tanácsának közleményét, felszólalt ION ILIESCU, aki ezeket mondotta:

Tekintettel azokra a súlyos jelenségekre, amelyek társadalmunkban mennek végbe — a diktatúra megdöntése nyomán kialakult hatalmi űr és a folytatódó terrorista cselekedetek nyomán, bár amint látják, azok gyengülnek, de az anarchia bizonyos megnyilvánulásai nyomán is, parancsolóan szükséges, hogy megvalósítsuk az ország helyreállításában érdekelt összes erők akcióegységét, véget vessünk bármilyen akciónak, amely meggátolhatja életünk javulását, a valamennyi tevékenységi szektoron belüli normális tevékenység kibontakoztatását, minden honpolgár egyéni biztonságának szavatolását, a normális feltételeket az ország békés életének kibontakoztatásához. Fz a célja a jelen közleményben előirányzott összes intézkedéseknek s ezért aktív támogatást kérünk az összes érdekeltektől az országunkban végbemenő forradalmi, valóban forradalmi átalakulások célkitűzéseinek teljes megvalósításában.

A forradalom véglegesen diadalmaskodott

— vegyünk mindannyian részt új életünk, a normális tevékenység kibontakoztatásában!

Az 1989. december 24-iki rádiótelevíziós közleményében a Nemzetmentő Front Tanácsa és az Egységes Katonai Parancsnokság arról tájékoztat, hogy katonai szempontból a fővárosban és az ország megyéiben a helyzet ellenőrzés alatt áll. Ebben az órában hadseregünk, a milícia és a belügyi minisztériumi egységek a még fennálló problémák sürgős megoldásáért, a terrorista fészkek semelgesítéséért küzdenek, mert a terroristák az őrültek ösztönével továbbra is kezükben tartják a fegyvert. Most azon fáradoznak, hogy megtisztítsák az utcákat ezektől a gyilkos bandáktól, amelyeket Ceaușescu gyűlölt diktatúrája hozott létre és tanított arra, hogy a nép és annak alapvető érdekei ellen harcoljanak.

Meg kell azonban mondani, hogy — bár egyre elszigeteltebben és egyre kisebb számú deklasszált elem részvételével folytatódnak a diverzionista, terrorista, gyilkos cselekedetek, amelyeket azok bontakoztatják ki, akik meg akarják akadályozni nemzetünk életének megújulási folyamatát, destabilizálni akarják a visszafordíthatatlanul, a forradalom és a demokrácia útjára lépett román társadalmat.

Ilyen feltételek között a legmelegebben felhívjuk az egész ország valamennyi korosztályú állampolgárát, értse meg a jelenlegi helyzetet, s ereje mértékében tegyen meg mindent, hogy megkönnyítse a mindennapi életünk normális menetének biztosítására mozgósított tényezők tevékenységét.

A Nemzetmentő Front Tanácsa a legkomolyabban felhívja a figyelmet, hogy azonnal és véglegesen vessenek véget az abszurd bosszúállást célzó bármilyen egyéni akciónak.

A Nemzetmentő Front Tanácsa és az Egységes Katonai Parancsnokság közleménye ünnepélyesen kijelenti, hogy országos konszenzus jött létre, a lakosság minden rétege, az egész hadsereg és gyakorlatilag az egész milícia és a belügyminisztériumi csapatok egységei a forradalom mellett állnak. A boszszúállások azonban aggasztó méreteket ölthetnek, súlyos következményeket vonhatnak maguk után. Ahhoz, hogy Románia újjászületésének sorsát, a forradalom sorsát ne hozzuk veszélybe, elengedhetetlenül szükséges, hogy mindezek az elszórt és gyilkos akciók azonnal megszűnjenek.

A Nemzetmentő Front Tanácsa és az Egységes Katonai Parancsnokság csakis a felelőtlen egyéni akciók megszüntetésének feltételei között teljesítheti történelmi küldetését a demokráciának és a nép egységének útjára vezetve Romániát.

A forradalom véglegesen diadalmaskodott. Tegyünk meg mindent, ami erőnkből kitelik, hogy meggyorsítsuk teljes nyugalmunk és örömünk idejének közeledését.

Egységesen győzni fogunk!

FEKETE KARÁCSONY

A csikorgónak induló, fehérköpenyes tél — meghátrált.

Nem tudom honnan, milyen irányból jött a Természet korai tavasza. Talán éppen arról, amerről a Társadalomé: Temesvár felől — és elvitte a hideget. A hideg után — elment a hó is.

Fekete karácsonyunk van.

De — KARÁCSONY. Nem téli ünnepek, amikor a Téli Gyermek születését ünnepeljük ugye, a téli fa alatt — a téli érzelmek jegyében. Karácsony van. A szeretet ünnepe.

Pedig — nem ilyennek indult. Hó volt még nem sokkal ezelőtt és hideg. Reménységet se láttam sehol.

Amikor egy kellemetlen beszélgetés során megkérdezték tőlem, mi az oka — az utóbbi években egyre szaporódó — keserű kifakadásaimnak, talán a sorbanállás-e, azt válaszoltam, hogy nem az. Az sem, hogy üzleteink ellátottsága nem éppen Bécs-szintű. Keserűségem oka az — mondtam —, hogy negyven éves munkám értelme, célja, hogy valami kevéssel én is hozzájáruljak — tehetségem és erőm szerint — ahhoz, hogy az országban élő románok és magyarok, németek, valamint más népek fiai végre egymásra találjanak és jó testvérekként éljenek — éljünk a közös hazában — néhány év alatt szinte semmivé vált. Pár gyűlöletben fogant röpirat, magát tényirodalomnak tekintő — a legsúlyosabb hazugságokat, féligazságokat tartalmazó könyv és a sok, ellenünk (is) irányuló hordószónoklat, mintha az egész román népet ellenünk hangolta volna. Ezt a jólelkű, béketűrő népet, amelyik — úgy tűnt — elhiszi, hogy minden nyomorúságának mi vagyunk az okozói és nincs egyéb célunk, mint feldarabolni-elkótyavetyélni a közös Hazát — Romániát.

Féltem a már régóta esedékes robbanástól. Attól a pillanattól, amikor ennek a szelíd népnek a béketűrése elfogy, életünk megkeseritőjének pedig lesz gondja rá, hogy népe méltó haragját — ellenünk fordítsa.

Mi tagadás — jutott eszébe.

A román nép azonban még elszigetelt csoportokban sem adott hitelt a rágalmazás-kisérletnek. Pillanatig se felejtette el, hogy minden keserűségét — minden keserűségünket azoknak a gyilkos emberszabású lényeknek köszönhetjük, akiket — végre! — sikerült elűzni szolgahadával együtt az ország éléről.

A román nép testvéri ölelésre tárta felénk a karját.

Régóta várunk rá. Régóta a testvéri kézfogásra — ölelésre. Olyan régóta —, hogy jómagam már alig biztam benne.

Most már — őszintén hiszem, hogy a tél eleji faggyal tovatűnő gyűlölethullámot, amely már-már elboritott bennünket — a közös forradalom csendesitette le, amelynek szikráját papjukat védő temesvári magyarok, majd a hozzájuk csatlakozó románok, németek, szerbek lobbantották fel. A közös forradalom, amelynek nyomán megcsonkitott szókincsünk is kiegészült. Nemcsak a „karácsony"-t irhatjuk le immár nyugodtan. Helységneveinket is visszakaptuk. Szatmárra emlékezve nem kell már „az Északi Színház városá"-t irnunk, és Brassó se „a Cenk alatti város" immár. Pedig — senki sem adott engedélyt erre, senki se vonta vissza a szókincsfosztó rendeletet.

Karácsonyi ajándékként kaptuk — közös forradalmunktól. A Forradalom hősi halottaitól. Ki számolja meg, a sokezer vérét hullató gyermek-felnőtt és öreg között hány volt a román, magyar vagy más nemzetiségű?! Mert soha ilyen, soha ennyire gyászbaborult, fekete-karácsony nem köszöntött ránk.

És mégis. Minden fájdalmunk, minden gyászunk mellett — soha ilyen mélyen, őszintén nem éreztük a karácsonyban, Jézus születésének napjában, — a szeretet reményeket fakasztó ünnepét

Fodor Sándor

Szabad, kellemes karácsonyi ünnepeket!

Üdvözlő nyilatkozat

Az 1989. december 23-án megalakult Kolozsvári Magyar Demokrata Tanács a közös szabad jövő reményében és hitében vállalja részét a néhány nap alatt hősi véráldozattal győztes román forradalomban. Tőkés László kolozsvári születésű lelkész és Doina Cornea asszony erkölcsi példája, Temesvár, a hős város elsőként vállalt áldozata és kitartása kötelez valamennyiünket, hogy az országszerte s különösen a fővárosban folyó forradalmi helytállás és harc iránti csodálatunkat kifejezzük, és tisztelettel adózzunk az e forradalomban elesett civil- és katonahősök emlékének. Javasoljuk, hogy december 17-ét nyilvánítsák országos gyásznappá.

Örömmel és egyetértéssel hallgattuk a Nemzetmentő Front Tanácsának programnyilatkozatát, Ion Iliescu előterjesztésében. Az ebben megfogalmazott alapelvek, a nemzetiségek egyéni és kollektív jogainak alkotmányos szavatolása és teljes gyakorlati érvényesülése, egy szabad és független ország, az Európa-ház részévé váló holnapi Románia érdekében biztosítjuk a Nemzetmentő Front Országos Tanácsát és helyi szerveit a további együttműködésről.

A demokrácia erői győzni fognak!

Győzni fogunk!

Kolozsvári Magyar Demokrata Tanács

Kolozsvár, 1989. december 24.

Magyar fiatalok!

Megalakult a Romániai Magyarok Demokratikus Szövetségének helyi ifjúsági szervezete, a Kolozsvári Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség, a kolozsvári MaDISZ, amelynek nyilatkozata röviden a következő:

1. Erőnkhöz mérten lelkesen támogatjuk a Nemzetmentő Front helyreállítási munkáját, üdvözöljük annak nyilatkozatát és elkötelezzük magunkat a forradalom eredményeinek kiteljesítése mellett.

2. A jog- és esélyegyenlőségen alapulva szorgalmazzuk az együttműködést a testvéri román néppel.

3. A MaDISZ a romániai magyar ifjúság érdekvédelmi és képviseleti szervezete kíván lenni politikai, gazdasági és kulturális téren, a lerázott diktatúra sötétjéből egy értelmes élet eszményét kívánja felmutatni.

A gyulafehérvári megyéspüspök körlevele

Papjainkhoz, Híveinkhez

Az elmúlt napok eseményei minket katolikusokat is mélyen megrendítettek. Emberek ezrei szenvedtek, sőt haltak meg, ártatlanul, életüket áldozták embertársaikért és a közügyért, vallásra és nyelvre való tekintet nélkül. Keresztény ember ilyen megrázó tények mellett nem mehet el érzéketlenül és szótalanul.

Mi a szeretet alapvető isteni parancsa szerint is határozottan elítéljük ezeket a vérengzéseket, ámbár a halottakat magukat nem lehet már életre kelteni.

Őszinte együttérzésünket fejezzük ki azokkal szemben, akik családi hozzátartozóikat, jóbarátaikat ismerőseiket gyászolják. Az Úr Jézus, akinek megtestesülését és hozzánk szállását az elkövetkező napokban megünnepeljük, legyen az elhunytaknak örök jutalma és az ittmaradottaknak hozza meg a vigasztalást.

Ugyanakkor, szeretettel kérjük Híveinket, hogy mindenben és mindig őrizzék meg higgadtságukat ezekben a nehéz órákban. Óvakodjanak minden olyan cselekedettől, amelyek ártanak nekik, embertársuknak, akikkel együtt élünk és akikkel közös szent célokat szolgálunk. Legyenek testvérek mindenkivel szemben, függetlenül attól, hogy ki és milyen egyháznak tagja és milyen nyelven beszél. Hassa át őket az idővel szembeni felelősség, tetteiknek a szeretettől sugallt igazságossága és az áldozat készsége. Ilyen próbák előtt áll ma az egész világ, de mi most tétettünk próbára, hogy megértettük-e a mindennapi szentmisénk felhívását: „Bocsássatok meg szívből egymásnak".

Reméljük, hogy Jézus világra születésének ünnepe elmélyíti bennünk is az igazi isteni és emberi erényeket és tulajdonságokat és sikerül valamit továbbadni abból a tevékeny szeretetből, amelyet a Mennyei Atya tanúsított velünk a földön Fia által, és béke lesz a földön a jóakaratú embereknek.

Papjainknak és Híveinknek ezeket figyelmébe ajánlva, kívánunk kegyelmekben gazdag Karácsonyi ünnepeket és egy igazi békétől megáldott Újesztendőt!

Gyulafehérvár,
1989. december 23-án.

Dr. Jakab Antal,
megyéspüspök

A szabadság ára

A szabadság szép. A szabadságot mindenki óhajtja és szereti, akit a méltóság és az emberség nevében neveltek. A szabadság a legszebb ajándék becsületes emberek számára. A lélek igazi ünnepe.

A történelem csak kevés esetet ismer, amikor a szabadságot nem fegyverrel a kézben és áldozatok nélkül vívták ki. Mondom: kivívták, mert hiszem, hogy nem létezik és nem is létezhetik ajándékba adott szabadság. Csak egy kivételes zseni adhat ilyen ajándékot. Zsenik azonban elég ritkán születnek és ráadásul a szerencse sem mosolygott túl gyakran ránk, románokra. Csak harc. Határozott és erőteljes harc. Folyamatos és áldozatokkal terhelt harc. Ez az ár.

Lenyűgöztek ezek a gondolatok ágyúdörgés és géppuskaropogás közben.

Elragadtak ezek a gondolatok, amikor előttem feküdt a megyénkbeli garnizonok egységeiből azoknak a tiszteknek és közkatonáknak a névsora, akik a legnagyobb áldozatot hozták a szabadság reményében folytatott harcok során. Idővel talán rátalálunk a szükséges nyugalomra, hogy közelebbről érdeklődjünk valamennyiük iránt, becsületükre váló tetteik iránt, miként egyébként népünk valamennyi fia iránt, aki az országba vetett hittel szolgálja a trikolór alatt a hazát. Mivel az idő és az események sürgetnek, most csak Ştefan Rus főhadnagy és Sorin Suciu közkatona nevét említem meg, szomorú szívvel. Őket személyesen megismerhettem, több alkalommal, mint derék katonákat és hazaszerető embereket. Annál inkább sajnálom, hogy nem érhették meg a teljes és végleges győzelem nagy pillanatát. A győzelemét, amely valójában emberséget, méltóságot és szabadságot jelent. Kedves olvasók, tartsanak ki továbbra is a hadsereg mellett! Célunk ugyanaz. És ezt jól tudjuk mindannyian.

M. V. őrnagy

Mindazzal a hátunk mögött...

Mindazzal a hátunk mögött ami történt, magunkról kívánok szólni most.

Nem hittük volna, hogy az, aki két évtizeden keresztül fölehajtva állt, lelkében a sör mellett elsuttogott magánvélemények keserűségével, az az ember szembe tud menni a páncélosok csöveivel. Ugyanazok, akik bármit skandáltak ha felszólították őket, mikor a rettegés golyókban öltött testet, nem bújtak el, hanem bátorságra kaptak. Nem hittük volna. A görnyedés két évtizede alatt nagyon megrendült bizalmunk abban a furcsa állatban, aminek neve ember. Tízezrek hagytak el bennünket, mert nem hittek magukban és nem hittek bennünk. Milliók maradtak ronggyá tépett önérzettel és hit nélkül.

Az erkölcsi devalváció hosszú évei alatt nem tudtuk mi lakozik, mi gyűl fel bennünk. Azt hittük, minden hamuvá égett belül, de a visszafojtott lépések, a belénkdermesztett mozdulatok energiája nem foszlott a semmibe. Nem tudtuk magunkról, hogy hősök is tudunk lenni.

Szobrot az elesetteknek emelünk — akik élünk nem rejtegethetjük gyarlóságunkat sem. Ott szunnyad bennünk a gyávaság, pénzsóvárság, karrierizmus, és mindig ott a szabadságvágy, a meg nem alkuvás és a hősiesség is. Gyarlók vagyunk — jól eszünkbe kell véssük ezt, ha egy valóban új társadalmat akarunk felépíteni.

A szervezett, felfegyverzett, végsőkig elszánt abnormalitás nem győzhetett ellenünk, mert a gyarló ember hős tud lenni, ha muszáj. Hősök voltunk, de diadalunk pillanatában se felejtsük el a hallgatás évtizedeit. Ne emeljük magunkat a félistenek közé, ne tegyünk úgy, mintha mindig és szünet nélkül hősök lettünk volna. Úgy kell felépíteni ezt az új társadalmat, hogy esendőségünket tartsuk szem előtt, úgy kell rendet vonjunk magunk köré, hogy gyarló mivoltunkat megvédjük az eljövendő hősiességek kötelezettségeitől. Mert a hősiességnek ára van.

Haller I. József

József Attila

Levegőt!

Ki tiltja meg, hogy elmondjam, mi bántott
hazafelé menet?
A gyepre éppen lassy sötétség szállott,
mint bársony-permeteg
és lábom alatt álmatlan forogtak,
ütött gyermekként csendesen morogtak
a sovány levelek.

Fürkészve, körben guggoltak a bokrok
a város peremén.
Az őszi szél köztük vigyázva botlott.
A hűvös televény
a lámpák felé lesett gyanakvóan;
vadkácsa riadt hápogva a tóban,
amerre mentem én.

Épp azt gondoltam, rám törhet, ki érti,
e táj oly elhagyott.
S ím váratlan előbukkant egy férfi,
de tovább baktatott.
Utána néztem. Kifoszthatna engem,
hisz védekezni nincsen semmi kedvem,
míg nyomorult vagyok.

Számon tarthatják, mit telefonoztam
s mikor, miért, kinek.
Aktába írják, miről álmodoztam,
s azt is, ki érti meg.
És nem sejthetem, mikor lesz elég ok,
előkotorni azt a kartotékot,
mely jogom sérti meg.

És az országban a törékeny falvak
— anyám ott született —
az eleven jog fájáról lehulltak,
mint itt e levelek
s ha rájuk hág a felnőtt balszerencse,
mind megcsörren, hogy nyomorát jelentse
s elporlik, szétpereg.

Óh, én nem így képzeltem el a rendet.
Lelkem nem ily honos.
Nem hittem létet, hogy könnyebben tenghet,
aki alattomos.
Sem népet, amely retteg, hogyha választ
és vidul, ha toroz.

Én nem ilyennek képzeltem a rendet.
Pedig hát engemet
sokszor nem is tudtam, hogy miért, vertek,
mint apró gyermeket,
ki ugrott volna egy jó szóra nyomban.
Én tudtam — messze anyám, rokonom van,
ezek idegenek.

Felnőttem már. Szaporodik fogamban
az idegen anyag,
mint szívemben a halál. De jogom van
és lélek vagy agyag
még nem vagyok s nem oly becses az irhám,
hogy érett fővel szótlan kibírnám,
ha nem vagyok szabad!

Az én vezérem bensőmből vezérel!
Emberek, nem vadak —
elmék vagyunk! Sziviink míg vágyat érlel,
nem kartoték-adat.
Jöjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet,
jó szóval oktasd, játszani is engedd
szép, komoly fiadat!

Nem szurkolókra van szükség

Ma sokan szurkolnak azokért, akik a szabadság közös művében részt vállalnak, akik tűntetéssel, szóval, cselekedettel kinyilvánítják közös akaratunkat. De nem szurkolókra van szükségünk. A kibicek és ellenkibicek napja a diktatúrával együtt leáldozott. Az önkényuralom terrorja nevelt rá, hogy ne merjünk a saját fejünkkel gondolkozni, ne mondjunk véleményt, ne kezdeményezzünk. A pártállam mindannyiunkat gyermekként kezelt; erőszakos gondoskodása tiltva óvott attól, hogy valamit is a saját felelősségünkre próbáljunk javasolni és kivitelezni. A kezdeményezést kisajátító vezetés kedvezett a kényelmeseknek, akik talán nem is szenvedtek a szabadság hiányától, hiszen a totális hatalom nem igényelte, hogy felelősen, személyes erőfeszítéseket vállaljunk egymásért, az érdekcsoportokért, a társadalmi közösségekért. Így hát sokan megszokták, hogy csupán a szurkolásra szorítkozzanak.

Azt a néhány személyt, akik mertek kockáztatni a történelemnek ebben a véres játszmájában, azt a maroknyi, egymástól is elszigetelt embert emelte a nép a maga szimbólumává, a saját törekvéseinek jelképévé, de sokáig anélkül, hogy értük és velük együtt állt volna ki a szabadságért. A túlnyomó többség elfásult a diktatúra léleknyomorító évtizedei alatt. Engedte, hogy a szabadsággal együtt leszoktassák a felelősségről: nem tett semmit, nem mondott véleményt sem, talán nem is mert saját fejével gondolkodni.

A súlyos áron kivívott győzelem után sokan nem tudnak alkalmazkodni az új helyzethez. Hogy végre személyes felelősséggel, az emberi méltóság birtokában nem csupán szabad, de kell is álmodni, javasolni, terveket szőni, cselekedni. Hogy nemcsak vegetálni lehet, hanem tevékenyen, hitelesen élni.

Részben érthető ez a zsibbadt állapot. De ne várjuk többé, hogy mindenki helyett csupán néhányan szervezzenek és intézkedjenek. Az új rendszer által ígért személyes és kollektív szabadság nem a kényelmes, felelőtlen kibicelés állapota. A szabadság nem sportpálya, amelyen egyesek izzadva rúgják a labdát, míg a többség csak drukkol nekik, és a lelátóról szidja a bírót. A szabadság: az öntevékeny társadalom kerete. Nem egyes személyek kiváltsága, nem kisajátítandó érték, hanem a felelősség terhét is jelenti, amelyet meg kell osztani.

Ne várja senki, hogy meghívót küldjenek neki: vegyen részt ebben az önszervező társadalmi folyamatban, amelyet végre nem felülről irányítanak. Szükségünk van szabad, tehát saját ötleteiket, véleményüket, meggyőződésüket vállaló emberekre, akik szakmai, erkölcsi terheket vesznek magukra, hogy önmagukat és mindannyiunkat minél előbb a teljes értékű, szabad állampolgár rangjára emeljék.

Az idősebbek vagy középkorúak nemzedéke talán még nehezen ocsúdik a több évtizedes dermedtség állapotából. Még óvatosan befelé figyel: a mélyre elfojtott valamikori vágyaira, elképzeléseire, csalódásaira. Nehezen szabadul a rossz beidegződésektől, az évekig elfogadott lelki rabság, az óvatos kivárás kényelmes állapotából.

FIATALOK!

Bennetek nyilatkozik meg az evidencia, hogy a szabadság a legtermészetesebb emberi érték. Ahogy Bibó István írja: „A szabadság az idegen törvény kényszerétől mentes állapot." A ti lelketekben még nem találhatott otthonra az az idegen törvény, aminek gúzsba kötő hatalmát oly sokan megszokták. Vállaljátok magatokat: a gondolkodó, cselekedni vágyó, áldozatkész ifjúság szerepét.

Ne várjátok, hogy feladatokat osszanak nektek. Tisztában vagytok amúgy is, milyen tennivalók következnek a szabadságból. Mérjétek fel erőiteket. A megújult Egyetemnek, a főiskoláknak, a líceumoknak szükségük van átgondoltan szerveződő, önálló közösségekre, akik a rend fenntartásában, a hírszolgálatban, adminisztratív teendőkben a demokratikus kerctek kiépítésével segíthetnek, sejtek lehetnek a civil társadalomnak, a szabad emberek közösségének megteremtésében.

Cs. Gyímesi Éva

Az ifjúság — a diktatúra ellenes forradalom hős részvevője, a hadsereg lelkes támogatója

Essig József felvételei

A kegyelet gyertyái

Élt 19 évet

Hazulról úgy indult el, hogy nemsokára visszatér. Aztán találkozott más negyedbeli fiatalokkal: akkor már szippantani lehetett a szabadság annyira óhajtott, mámorító levegőjéből... Énekeltek is, majd zászlókat lobogtattak. És jobbat akarásukat tele torokból kiabálták világgá: hadd hallatszodjon, hallják azok, akiket illet! Pedig akkor már gyilkos golyók süvöltöttek. Éppen ettől lettek még bátrabbak. Aztán vér folyt. Fiatalok, gyermekeink drága vére. BALLAI ZOLTÁN-CSABA, a Február 16 Líceum XI. osztályos tanulójának vére is. Mártirjainkkal együtt, katonai gyászpompával, holnap temetjük.

Köszönjük

Vasárnap reggel van, bent vagyunk mi is, páran azok közül, akik aggódva lessük a még mindig érkező esztelen lövöldözések hírét, s közben már a biztos, szabad jövőnk közös tervezgetésén munkálkodunk. Lapot írunk, szabad és demokratikus lapunkat, amely az eseményekről tudósít, amely emberhez, mindenkihez akar szólni. Kopognak. Román férfi lép be, s köszön. Majd átölel és megcsókol. „Szabadság", rebegi. Aztán egy negyedkilós tasak kávét vesz elő, hogy azt a szerkesztőknek, a mi szerkesztőinknek hozta, mert bizonyára fáradtak vagyunk, főzzük meg magunknak. Markomba nyomta, V-t mutatott jobbjával és elsietett. Még bizonyosan volt dolga mára. Nevét sem tudom. Igy hát, mert akkori meghatódottságomban elfelejtettem, most mondom: KÖSZÖNJÜK!

Jó hír

Rendkívüli kiadás, a szerkesztőség tisztára bolondokháza, nincs elég kézirat, sürget a nyomda, és Karácsony van.

Benyit egy fiatalember:

— A Szabadság szerkesztősége?

— Igen.

— Gáspárik Attila színművész vagyok, Marosvásárhelyről.

— Tessék?

— Vonattal utazom Váradra s megszakítottam az utam, hogy beszólhassak: nálunk már nyugalom van, alakulnak a demokratikus szervezetek, ünnepel mindenki. Jó munkát, Boldog Karácsonyi Ünnepeket kívánok!

B. Zs.

Ajándék gyógyszer érkezett

Autótülkölés, taps, füttyögés, integetés a Főtér sarkán, ahol kegyeletüket leróvók népes csoportja áll. Aztán, az Egyetem utca felől — most nem számít az egyirányú forgalmat jelző tábla — behajt a Napoca utcába, s tülkölő dudákkal tovaszáguld a klinikák felé két magyarországi gyógyszerszállító kis teherautó.

Szabó Gyula

A JOGOK HAZÁJÁBAN

Ha volt valaha közös sors és közös szenvedés ezen a földön, akkor mindaz, amit megéltünk abban a siralmas és gyászos korszakban, abban az embertelen nyomorúságban, amely 1989. december 22-én véget ért, az valóban az volt. Ha volt valaha közös hit, közös kitartás, közös remény és közös harc, akkor mindaz, ami most már a hátunk mögött van, s ami a szörnyű zsarnokságot egyik pillanatról a másikra levetette és földre tiporta, az az volt. S ha nem volt soha közös szabadság, közös jósors, közös boldogság, akkor annak a lehetősége, hogy legyen, most van először a kezünkben. És mindezek folytán most van igazi közös könny és öröm, közös gyász és ünnep. Most van először a történelmünkben olyan testvériség Románia különböző származású és nyelvű emberei között, amilyen még soha nem volt. Ezt most nem ilyen-olyan politikai személyek, ilyen-olyan pártok vagy csoportok hangoztatják ilyen-olyan céllal vagy érdekből, s nem ilyen-olyan holt betűk hirdetik ilyen-olyan papiron. Ez most a mindennapi élet egyszerű és természetes valósága, Románia sok milliónyi emberének legtermészetesebb emberi érzése.

Most, 1989 decemberében nem különböző irányokból jöttünk és ébredtünk új történelmi helyzetre, nem egymásnak okozott fájdalmakat és sebeket emlegetve és hánytorgatva, s ismét csak súrlódva és ütközve vagyunk együtt, hanem úgy, mint akik együtt voltunk Románia népe jóban-rosszban az elmúlt négy és fél évtizedben, s a közös rosszból együtt, közösen lépünk közös hazánk új történelmi korszakába, a közös jóba. Most olyan román nép, olyan román nemzet vette a kezébe a sorsát, sorsának irányítását, jelenét és jövőjét, amelynek a hősiességére, bátorságára, emberségére, nagyságára a legnagyobb elismeréssel, tisztelettel és csodálattal tekinthet és tekint a világ, mert történelmében először egyedül a maga erejével, minden külső segítség és támogatás nélkül, egy háború nélküli Európában és világban legvéresebb áldozattal kivívta a maga igazi szabadságát és függetlenségét egy olyan szörnyű zsarnoki hatalom szétzúzásával, amely már-már megdönthetetlennek látszott, s amelyhez hasonlót nem ismer napjaink Európája és glóbusza. Ezekben a napokban, ebben a világraszóló győzelemben Románia a világ, az emberiség öröme. És mi, kisebbségek, nemzetiségek, együttélők — mondhatjuk akárhogy — most először vallhatjuk emelt fővel, hogy Románia állampolgárai vagyunk.

Egyelőre talán még nem is tudjuk felmérni, a történelem mekkora lehetősége nyílt meg és áll előttünk. A szabadság, az igazság, a méltóság, az alkotmányosság, az emberi életet és emberi jogokat megteremtő néphatalom, népszuverenitás lehetősége és legnagyobb ígérete áll most előttünk, Románia előtt, amely se nem köztársaság, se nem szocialista, hanem egyszerűen csak Románia, úgy, mint amikor egy ország és egy haza egyszerűen csak azonos önmagával, egyszerűen a maga identitása. S ebben a nagy lehetőségben és alkalomban először van igazi történelmi lehetősége és alkalma annak is, hogy miután Románia identitása magában foglalja a nemzetiségek létét, történelmét, nyelvét, kultúráját, mindazt, ami egy kisebbségnek éppúgy identitása, mint egy többségnek, Románia kisebbségei nem mennyiségi kiporciózásban, nem „fejadagban" fognak ebben az új Romániában valamelyes jogokat élvezni, valamelyes jogmorzsákért sorba állni, hanem a legegyszerűbben és a legtermészetesebben élhetik a maguk teljes nemzetiségi identitását. A szabadság, az igazság, a méltóság az emberi élet és emberi jog egyetemes; nem aszerint oszlik meg, hogy az egyik emberből több van, mint a másikból, az egyiknek barnább a haja és a szeme, mint a másiknak. Ugyanilyen eredendően egyetemes mindaz akkor is, ha az embert abban a természetes „megjelenési formájában" tekintjük, hogy milyen nemzetiségűnek született, milyen nyelv az anyanyelve, milyen éneket énekel és milyen táncot táncol. A nemzetiségi jog az egyetemes emberi jog egyetemes színvilágának egyik önálló „autonóm" színe. Olyan, mint a fák egyetemesen egy világában a szilva vagy alma más kérgű, más levelű, virágú és gyümölcsű „identitása". Az elmúlt évtizedek, a Románia elmúlt hét évtizedének során annyit hányt-vetett, annyit osztott-szorzott és soha meg nem oldott nemzetiségi kérdésnek semmi más megoldása nincs, mint az identitásbeli teljes egyenlőség. Ha én magyar vagyok Romániában, nevezhessem magamat a saját nevemen, beszélhessek azon a nyelven, amelyet anyanyelveként minden nemzet úgy szeret, mint létének éltetőjét, tanulhassam az óvodás éneket, az iskolás ábécét, a sejtek világát, az emberi lélek titkait azon a nyelven, amelyen a legalaposabban, legjobbban megtanulhatom, fejezhessem ki a gondolatomat azon a nyelven, amely anyanyelvként minden ember számára a legtökéletesebb eszköz a gondolatok kifejezésére, írhassak és olvashassak verseket a nyelvemen, írhassam le a szülőfalum nevét a nyelvemen, tudhassam történelmi igazságként az eleim életét és tetteit, szenvedéseit és örömeit, vereségeit és győzelmeit, nem azért, hogy emiatt veszekedjem másokkal, hanem azért, hogy megtanulhassam az én egyénileg rövid életemben a sok évszázados élet tanulságait, amik által lélekben gazdagabban és elmeileg bölcsebben élhetek.

Petőfi Sándor óta, a múlt századi forradalmi idők óta szállóige nekünk, magyaroknak a száján az a legnagyobb-legnagyszerűbb politikai programmal telített költői sor, hogy „Haza csak ott van, hol jog is van". Petőfi a legradikálisabb politikai gondolkodó, a legforradalmárabb költő volt, s ehhez mérten a szállóigévé lett sorában lehet némi túlzás. Mert az embernek a hazája akkor is haza, és ott is haza, amikor és ahol nincs joga. A költői túlzás mellett valós az az igazság, hogy az embernek ugyanúgy csak egy szülőföldje, egy hazája van, miként egy az anyja. Az a haza, amelyben élnie rendeltetett a földkerekség valamely pontján, akkor is az ő egyetlen bölcsője, otthona, szülőhelye, hazája, ha ott szenvednie kell, nyomorban él, zsarnokság igáját viseli, s „hazátlan" üldözöttje a földnek. Az ember akkor is szereti hazáját, ha bottal akarják elverni onnan, és összeszedi minden erejét, ha kell, mankót csinál magának a botból ahhoz, hogy megőrizhesse, éltethesse identitását, a letarolt mezőn is találjon egy füszálat, a kő alatt is egy csírát, amiben megtarthatja a jövendő virágzás lehetőségének magját és gyökerét. E nélkül az ösztön és törvény nélkül soha nem születhetett volna a földre az emberiség, nem örülhetnénk immár milliárd évek óta az életnek a Földön. A szülőföld, a haza is éppen olyan sok gazdagságú talaja az emberi létnek, mint maga az egész életbolygó. Ennélfogva a legradikálisabb túlzás ellenére is igen-igen igaza volt a költőnek abban, amit a hazáról és jogról mondott. Mert igazi haza, boldog emberi otthont nyújtó haza valóban csak ott van, ahol az egyenlő lehetőségek vízáldása, az egyenlő jogok levegője, a nemzetiségi és minden egyéb megkülönböztetés nélkül sugárzó nap éltet mindeu életet az egy és oszthatatlan haza földjén.

Kolozsvár, 1989. december 24.

A romániai forradalmi események nemzetközi visszhangja

– HÍRÜGYNÖKSÉGI JELENTÉSEK –

(BUDAPEST. Agerpres).
A magyar televíziónak adott interjúban Horn Gyula külügyminiszter kijelentette, hogy a magyar fél nyilatkozatot küldött a Nemzetmentő Front Tanácsának, amelyben kifejezésre juttatta a magyar félnek nem csupán a szolidaritását és segélynyújtási óhaját, hanem azt is, hogy ezt a szervet a hatalom képviselőjének és védelmezőjének tekinti. Ez azt jelenti — mondotta Horn Gyula —, hogy mi tulajdonképpen elismertük a Nemzetmentő Front Tanácsát.

(PRÁGA. Agerpres).
Pozsonyban, Szlovákia fővárosában a helybeliek ezrei nagygyűlésen fejezték ki szolidaritásukat a román néppel — közli a CTK.

A rendezvényen mondott beszédében Jan Ornogursky, a Csehszlovák SZK kormányának első alelnöke utalt Romániának a diktatúráról a demokráciára való áttérésére, és úgy értékelte, hogy egy új típusú internacionalizmus van alakulóban, amelynek alapját az általános emberi tulajdonságok és az emberi jogok képezik.

Megjegyezve, hogy a diktatúra gyakorlása a népnek a hatalom bizonyos személyek általi bitorlásával szembeni ellenszegülését vonja maga után, Aleksandr Dubcek reményét fejezte ki a román nép győzelmében.

(PRÁGA. Agerpres).
A csehszlovák szociáldemokrácia nevében Slavomir Klaban által intézett üzenetet idéző CTK hírügynökség rámutat: a csehszlovák szociáldemokrácia határozottan elítéli a romániai sztalinista rezsim által kezdeményezett barbár megtorlást, üdvözli a véreskezű diktátor megdöntését és sok sikert kíván a román népnek a demokratikus társadalom felé vezető úton.

(BUDAPEST. Agerpres).
Számos magyarországi politikai szervezet és párt közölte Magyarország Minisztertanácsának elnökével a romániai helyzetre vonatkozó állásfoglalását és ennek alapján a kormányzati koordinációs bizottság megvitatta a romániai helyzetet, majd a Minisztertanács a következő nyilatkozatot juttatta el az MTI magyar hírügynökséghez: A magyar kormány aggodalommal és együttérzéssel követi figyelemmel a szabad, demokratikus Romániáért vívott nehéz harcokat. Az aggodalomtól vezérelve a magyar kormány december 22-én kérte az ENSZ Biztonsági Tanácsának összehívását. Azzal a kéréssel fordul a Biztonsági Tanács valamennyi tagjához, hogy az összes lehetséges eszközzel nyújtson segítséget a román népnek és szólítsa fel megadásra a még ellenálló biztonsági erőket.

A magyar kormány elítéli a nép szervezett öldöklését, és ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a nehéz beláthatatlan és változó helyzetben a magyar kormány a rendelkezésére álló összes eszközökkel segíteni szándékszik a válságos helyzetben levő román népet. A román nép szervezett megsegítése már néhány napja folyik.

A Minisztertanács köszönetet mond az összes magyar honpolgároknak, pártoknak, egyházaknak és vállalatoknak, hogy készek voltak segítséget nyújtani a román népnek.

A magyar kormány hangsúlyozza, hogy a segítségnyújtási folyamatban tiszteletben tartja a román határok sérthetetlenségének elvét.

(VARSÓ. Agerpres).
Amint a PAP hírügynökség közli, a romániai eseményekkel kapcsolatosan Lech Walesa, a szolidaritás elnöke nyilatkozatában egyebek között ezeket mondotta: Romániában emberek halnak meg... Azoknak az alakoknak a kezétől, akik a totalitárius hatalmat és az illető hatalommal kapcsolatos privilégiumokat védő volt megtorló apparátus tagjai. Románia népe szembeszállt a vérontással, Ceaușescu könyörtelen és aljas diktatúrájával. Szolidárisak vagyunk a román nép harcával. E szolidaritási nyilatkozatot adva kijelentjük, hogy készek vagyunk támogatást nyújtani a meggyilkoltak családjainak. **A nemzetközi közvéleményt megrázta a gyilkosságok mérete. A nyilatkozatok azonban nem elegendőek. A leghatározottabb intézkedések elfogadására van szükség. Románia népe megérdemli, hogy támogassuk.**

Mint keresztény, mint Nobel-díjas és a Szolidaritás elnöke felkérem országunk kormányát, a Biztonsági Tanácsban intézzen felhívást arra, hogy nyújtsanak gyorssegélyt Romániának. Nem nézhetjük tétlenül, hogy miként gyilkolják az embereket. Támogatást kell nyújtani ahhoz, hogy Romániában újra meghonosítsák a békét — hangzik befejezésül a nyilatkozat.

(BERLIN. Agerpres).
A Németországi Szocialista Egységpárt vezetősége — a Szocialista Demokrácia Pártja (NSZEP-SZDP) a román nép támogatására és megsegítésére szólított fel. A párttagokat felkérte, hogy cselekvően fejezzék ki szolidaritásukat, főleg azzal, hogy vért adományoznak a romániai sebesülteknek. Az NSZEP-SZDP kifejezésre juttatta szoros egységét a román nép igazságos harcával.

A berlini Evangélikus Egyházközség megdöbbenését és felháborodását fejezte ki a volt megtorló apparátus szerveinek, a terroristáknak a brutális akciói miatt és a békés tüntetők — gyermekek és fiatalok, nők és férfiak — legyilkolása miatt. Kérte egyszersmind a Biztonsági Tanács összehívását e probléma megvitatásáért, valamint az Egyházak Világtanácsának az összehívását.

(BERLIN. Agerpres).
Berlinben tüntetésre került sor a Szolidaritás Romániával és a Virrasztás a román nagykövetség előtt NDK-beli kezdeményező csoport védnöksége alatt, amelyet eredetileg a Ceaușescu diktátor elleni tiltakozó akcióként indítottak el, de amely az utóbbi napokban országunkban végbement események nyomán a román néppel való szolidaritás mozgalmává alakult. A tüntetők feliratain ezek voltak olvashatók: A felháborodás jó, de a konkrét segítség annál is jobb!, Ne hagyjátok Románia gyermekeit éhezni! A részvevők ugyanakkor véradásra szólítottak.

(MOSZKVA. Agerpres).
A TASZSZ nemzetközi adásában vasárnap is csaknem folyamatosan közölte a híreket a romániai helyzetről és az országunkat támogató különböző állásfoglalásokról.

Egész éjszaka folytatódtak a harcok a terroristákkal, akik megpróbáltak pánikot kelteni a bukaresti lakosság soraiban — tudósított a TASZSZ. Amint leszögezte, a legveszélyesebb bukaresti zónák az úgynevezett „Ceaușescu-útvonalak" voltak.

A TASZSZ-tudósítók jelentették, hogy embereket láttak futva átvágni az utcákon és védelembe helyezni magukat az ablakokból rájuk zúduló sortűz elől.

A nehézségek ellenére, amelyekkel a nép védői szembetalálják magukat, a város el van látva minden szükségessel, ivóvízzel és árammal, a vállalatok megszakítás nélkül dolgoznak, az újságokat teherautókból osztják szét, sokan a hagyományos karácsonyi ajándékokkal térnek haza.

Segélyakciók Romániának

(BRÜSSZEL. Agerpres).
A határokat nem ismerő orvosok nevű humanitárius szervezet kibérelte a belga fegyveres erők egyik Hercules C—130 típusú gépét, amely gyógyszereket és belga orvoscsoportot szállít Romániába. A gyógyszereket a szervezet hollandiai fiókja küldi.

(SZÓFIA. Agerpres).
A Bolgár Vöröskereszt négy teherautója sportágyakkal, ágyneműkkel, paplanokkal, vérplazmával, gyógyszerekkel, élelmiszerekkel megrakva vasárnap folyamán elindult Románia fővárosa felé — közölte a BTA. A bolgár Szociálisügyi Minisztérium a maga során két tábori kórházat küldött, amelyekben a szomszédos ország orvosai és nővérei biztosítják a szakellátást. A Szófiai Hematológiai Intézetben sok bolgár jelentkezett, hogy hozzájáruljon a román orvosi egységek vérszükségletének fedezéséhez.

(SZÓFIA. Agerpres).
Az Agerpres Román Hírügynökséghez intézett táviratában a BTA bolgár hírügynökség közölte, hogy bolgár állampolgárok százai ajánlották fel, arra rászoruló vagy sebesült román gyermekeket szállásolnak el. A CSZKA és a Levszki Szpartak bolgár sportklub 50 román gyermeket kész fogadni. Mindkét klub a Bolgár Vöröskereszt révén alapokat gyűjt, hogy Romániába küldje azokat.

(TEL AVIV. Agerpres).
Az izraeli kormány anyagi segélyt küld Romániának, mihelyt az utóbbi napok drámai eseményei miatt Tel Aviv és Bukarest között ideiglenesen megszakadt légijáratok beindulnak — közölte az izraeli külügyminisztérium hivatalos képviselője.

(STOCKHOLM. Agerpres).
A svéd kormány elhatározta, hogy gyógyszerekből és élelmiszerekből álló 20 millió korona értékű gyorssegélyt nyújt Romániának — közölte a svéd televízió, hozzátéve: a Svéd Vöröskereszt Bizottság és a Remény csillagai nevű vallásos szervezet megkezdte a román népnek való szolidaritás alapjának létrehozását. Stockholmban, Göteborgban és Malmőben tüntetésekre került sor, amelyek részvevői támogatásukról biztosították a romániai átalakulásokat, a romániai demokratikus megújulás folyamatát.

(HAVANNA. Agerpres).
Fidel Castro, Kuba Államtanácsának és Minisztertanácsának elnöke feltétel nélkül engedélyezte 22 tonna gyógyszer, orvosi műszer és élelem sürgős elküldését Romániába.

(SZÓFIA. Agerpres).
Bulgária Védelmi Minisztériumának vezetősége a bolgár hadsereg Politikai Főigazgatóságával együtt egy katonai tábori kórházat küldött Romániába orvosokkal és más megfelelő egészségügyi személyzettel, valamint a szükséges felszerelésekkel és ágyakkal — jelenti a BTA. A minisztérium közölte, kész egyben gyógyszerkészítményeket és -alapanyagokat, sátrakat, sportágyakat és hozzájáró ágyneműt, más anyagokat küldeni.

A Nemzetmentő Front Tanácsa

köszönetet mond az összes kormányoknak, amelyek humanitárius segítséget nyújtottak Romániának eme megváltozott körülmények között, amikor a román nép a valóban szabad élethez, demokráciához és méltósághoz való jogáért küzd, amikor a román hadsereg, az egész nép a hatalomtól megfosztott diktátor terrorista bandáinak felszámolásáért harcol. Hálával fogad bármilyen humanitárius segélyt — egészségügyi segítségnyújtást, gyógyszereket, élelmiszereket —, amelyek oly jó szolgálatot tesznek ezekben a nehéz pillanatokban.

Köszöljük, hogy már érkeztek országunkba ilyen humanitárius segélyek Franciaországból, a Szovjetunióból, Bulgáriából (egészségügyi segítség, gyógyszerek); Csehszlovákia és Magyarország élelmiszersegélyt nyújtott.

George Bushnak, az USA elnökének Alean Green nagykövettel küldött üzenete

George Bushnak, az Amerikai Egyesült Államok elnökének nevében Alean Green, az USA bukaresti nagykövete a román rádió és televízióállomások által továbbított alábbi üzenetet intézte a román néphez:

Úgy tűnik, szörnyű terhétől — egy diktatórikus rezsim terhétől szabadult meg a román nép. Az Egyesült Államok osztja a román nép örömét és mellette áll a demokrácia felé való békés átmenet reményében. Sajnálkozásunkat fejezzük ki a tragikus és értelmetlen emberveszteségek felett, s azt óhajtjuk, hogy az erőszak megszűnjön.

Az USA üdvözli a román nép képviselőinek döntését, hogy elrendelték a brutális rendőrségi elnyomás megszüntetését és azt, hogy békés úton vessenek véget a Ceaușescu-diktatúrának.

Reméljük, a román kormány gyorsan mozgósítja magát, hogy megfeleljen népe demokratikus változásokat szorgalmazó követelményeinek, s önmaga is egy békés átalakulásnak szenteli magát.

Temesvár tragédiáját soha sem fogjuk elfelejteni. Emlékeztetőül fog majd szolgálni arra, hogy az alapvető emberi jogokra irányuló törekvések nem fojthatók el a fegyverek erejével.

Az USA készen áll arra, mint mindig, hogy jobb kapcsolatokat építsen ki Romániával. Ha Románia az őszinte demokratikus reformok útjára lép, az USA ígéretet tesz erőteljes támogatására és megsegítésére. Reméljük, hogy Románia társulni fog a Kelet és Nyugat közötti kooperáció új korszakába lépett többi közép- és kelet-európai ország próbálkozásaihoz.

Az USA nagyköveteként boldog Karácsonyt és egy minél jobb új esztendőt, olyan esztendőt kívánok a román népnek, amelyben soksok ideje nem volt részük.

(MOSZKVA. Agerpres).
Megnyitva a Szovjetunió Népi Képviselői II. kongresszusának szombati ülését, Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének elnöke tájékoztatta a képviselőket a romániai helyzetről. A Nemzetmentő Front — mutatott rá — úgy értékelte, hogy a lőszerhiány miatt külföldi segítségre van szükség. Ennek ellenére — jelentette ki Gorbacsov — a román hadsereg nagyvezérkarának főnöke később leszögezte, hogy a hadsereg ellenőrzése alatt tartja a helyzetet az országban és nincs szükség semmilyen segítségre.

A szovjet vezető közölte, hogy a Szovjetunió a kormány és a társadalmi szervezetek vonalán humanitárius segélyintézkedéseket foganatosít. A bukaresti szovjet nagykövetség fenntartja a kapcsolatot a Nemzetmentő Fronttal.

(VARSÓ. Agerpres).
Amint a PAP hírügynökség közli, Wojciech Jaruzelski, a Lengyel NK elnöke szombaton este a lengyel rádióállomásoknak adott nyilatkozatában ezeket mondotta:

A román nép tragédiája mély aggodalommal és felháborodással, valamennyi bünös elítélésének érzésével tölti el a lengyeleket. Maradéktalanul támogatom a testvéri Románia demokratikus újjászületésére irányuló mozgalmat. Szolidaritást vállalok a humanitárius kezdeményezésekkel és az akciókkal, amelyek az oly sok tragikus szenvedés által érintett román népnek nyújtandó segítséget támogatják.

(PRÁGA. Agerpres).
Ladislav Adamec, a Csehszlovákiai KP elnöke és Vasil Mohorita, a Csehszlovákiai KP KB első titkára nyilatkozatot tett közzé, s abban rámutat: Felháborodással és haraggal értesültünk a humanitárius eszmények megsértéséről és a terrorról, amelyet a Ceaușescu-rezsim indított el a román nép ellen. Teljes támogatásunkról biztosítjuk a román dolgozók és ifjúság igazságos harcát. Meghajlunk a román népnek a társadalom megújításáért vívott harcban hozott áldozatai előtt. A CSKP rajoni bizottságaihoz, az összes kommunistákhoz fordulunk, hogy részesítsék anyagi támogatásban a román nép igazságos harcát — hangzik a nyilatkozat. Szükség van arra, hogy az összes csehszlovákiai politikai erőkkel együtt enyhítsük azokat az órákat és napokat, amelyeket Románia állampolgárai élnek át.

Megkésett, torzított tájékoztató

(PHENJAN. Agerpres).
Alekszandr Zsebin, a TASZSZ phenjani tudósítója jelenti, hogy a Koreai NDK napilapjai első ízben vasárnap, a Ceaușescu klikk megdöntése után több nappal tájékoztattak a romániai eseményekről. A KKTI vasárnap olyan hírt közölt, amelyben „kormányellenes puccsnak" minősítette a december 17-iki temesvári tragédiát, amikor békés embereket mészároltak le.

A diktátor zürichi bankbetétje . . .

(GENF. Agerpres).
A jelek szerint a pénteken megdöntött Ceaușescu román diktátor családjának négyszázmillió dollárja van aranyban egy zürichi bankban, míg Románia a svájci bankokban hivatalosan csupán 70 millió dollárral rendelkezik — jelenti a France Presse és az EFE a Tribune de Geneve című lapot idézve.

A lap szerint svájci száműzetésben élő románok felkérték Moritz Leuenberger szocialista képviselőt, kérje a svájci Nemzeti Banktól és a Szövetségi Tanácstól (kormány), hogy zárolja ezeket az alapokat. A szocialista képviselő következésképpen előzetes kérést fogalmazott meg a bírói hatóságok támogatásáért, amíg a román kormány beterjeszti kérését.

A képviselő ugyanahhoz a módszerhez folyamodott, mint Ferdinand Marcos fülöp-szigeteki diktátor javainak zároltatása esetében — szögezi le a lap.

★

(BERN. Agerpres).
Az APA osztrák hírügynökség jelenti, hogy a svájci hatóságok utasítást adtak a hatalomtól megfosztott Nicolae Ceaușescu diktátor svájci bankokban levő számláinak zárolására — közölte Jorg Kistler, az igazságügyi minisztérium és a berni rendőrség szóvivője. A svájci Szövetségi Büró, amely a rendőrségi kérdésekkel foglalkozik, utasítást adott az illető bankoknak, hogy zárolják a Ceaușescu-család esetleges számláit — jelentette ki a minisztérium szóvivője, leszögezve, hogy Zürich kantoni bankokról van szó.

Moritz Leuenberger, zürichi szociáldemokrata képviselő kijelentette, hogy a rendelkezésére álló információk szerint az utóbbi időben Romániából egész sor aranyszállítmány érkezett Svájcba. Nincs kizárva, hogy a Ceaușescu-család külföldön élő tagjai megpróbálnak e pénz birtokába jutni. Emlékeztetett rá, hogy 1973 óta Bécsben dolgozik a diktátor egyik testvére, Marin Ceaușescu a román kereskedelmi képviselet vezetőjeként.

. . . és „matematikus" lányának gyűjteménye

A román hadsereg és a hazafias gárdák képviselői letartóztatták Zoe Ceaușescu „matematikust", a diktatorikus pár lányát. Amint a Román Televízióban bemutatott riportfilm bemutatta, a lakáskutatás során ékszereket, aranyat és Románia nemzeti kincsestárából „gyűjtött" más nagy értékű tárgyakat, valamint több mint 97 000 dollárt találtak.

(Agerpres)

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Cluj-Napoca, str. Napoca 16., Căsuța poștală: 239. Tel.: 1—64—16 (központ) Intreprinderea Poligrafică Cluj. Index: 40—161